

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Recollectio Spiritvalis

Masen, Jacob

Coloniae Agrippinae, 1691

Meditatio VIII. De sanctimonia Ministrorum Ecclesiae, vi rituum
ordinationis, requisita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60213)

MEDITATIO VIII.

*De sanctimonia Ministrorum Ecclesie,
virtutum ordinationis,
requisita.*

VÉRITAS. Juxtà ritus, cujusque gra-
dus ordinis Ecclesiastici, magna
vitæ innocentia & sanctitas re-
quiritur: ut tam in collatione ordinum
quatuor minorum, (ut vocant) quàm (2)
Subdiaconi & Diaconi ordinandi cære-
moniis, (3) atque in primis Sacerdotum
consecratione manifestum est.

ORATIO PRÆPARATORIA consueta.

PRÆLUDIUM I. *Propone tibi Christum in
cena ultima suos discipulos sacerdotio inau-
gurantem. 2. Pete gratiam illius status perfe-
ctionem agnoscendi.*

I. PUNCTUM.

*Ad Christi
exemplū vi-
ta Clerici fore
mandata est.*

CONSIDERA, quod Christus, qui est Sacerdos
*in aeternum, secundum ordinem Melchise-
dech,* in exemplum vitæ Clericalis omnibus
propo-

propositus sit, qui sese in sacrificio tam incruento coenae ultimae, quam cruento in monte Calvariae aeterno Patri hostiam; pro Peccatis totius mundi, obtulit. Omnibus igitur Ecclesiasticis dictum imprimis est: *inspice, & fac secundum exemplar, quod tibi in monte monstratum est*, illic discce humilitatem, obedientiam, paupertatem, patientiam, devotionem, ceterasque virtutes te tuoque statu dignas. Hic vero perfectionis status, cum sublimis omnino sit, neque ad eum tam facile exerceri, educique repente Sacerdos queat, sed probatione usque longo opus sit: non voluit suos Ecclesia, nisi sensim, ac per gradus, jam ante in muneribus inferioribus exercitatos, ad Sacerdotii dignitatem pervenire. Unde & Tridentina Synodus statuit: *ut San-* Exod 28:

etorum illorum ordinum, a Diaconatu ad Ostiarium, functiones, ab Apostolorum temporibus in Ecclesia laudabiliter receptae, & in pluribus locis aliquando intermissae, in usum juxta sacros canones revocarentur. Sess 22 c. 17. de Refor.

Jam singulos expende ordines, tam minores quatuor, ut Ostiarii, Lectoris, Exorcistae, & Acolythy, quam majores duos, Subdiaconi & Diaconi, atque ipsam etiam Tonsuram primam ad hos praeviam; & intelliges per hos, velut perfectionis gradus, ad Sacerdotii dignitatem Clericos preparari.

Et in prima quidem tonsura more Nazaræorum, qui in die consecrationis radebantur, *caput* Perfectio in ordinibus

L put

minoribus
requisita.

Psal. 15.

Eph. 4. 24

put tonderi, & vulgo exemptos, Christo spinis coronato inaugurari consideres; quando ordinatus prolatis verbis profitetur: *Dominus pars hereditatis mea, & calicis mei, tu restitues hereditatem meam mihi.* Episcopus etiam super pelliceo imposito dicit: *Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia & sanctitate veritatis.*

In ostiarii munere deferendo Episcopus, exhibitis clavibus Ecclesie, inquit: *sic agite, quia reddituri Deo rationem pro iis rebus, quae his clavibus recluduntur.* In lectoratu demandando ait, porrecto codice scripturae S. *Accipite, & estote verbi Dei relatores; habituri, si fideliter & utiliter impleveritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administrarunt ab initio.* Exorcistis creandis dicit: oblato exorcismorum, aut Missali libro: *Accipite, & commendate memoria, & habete potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.* Mox deinde Acolythi, seu Ceroferarii fiunt, exhibente Episcopo primum candelabro, cum candelam, sine lumine, his verbis: *Accipite ceroferarium cum cereo, & sciatis vos ad accendenda Ecclesiae luminaria mancipari in nomine Domini, Amen.* Sub hac urceolum vacuum tangendum praebet, dicens: *Accipite urceolum, ad suggerendum vinum & aquam, in Eucharistiam sanguinis Christi, in nomine Domini, Amen.* Quae universa sacris mysteriis verbis

Vita puritas
& bonum
exemplum.

que clericos ad perfectionem instruunt ; ut in Joann. 8.
 candida veste puritatis, in accensa luce, quam
 omnes dexterâ manu præferunt, illius memori-
 am ingerant, qui de se profitetur, *ego sum lux
 mundi: qui sequitur me, non ambulat in tenebris,
 sed habebit lumē vitæ: quique nos admonet: sint
 lucernæ in manibus vestris, & nos similes homi-
 nibus expectantibus Dominum suum.* Denique
 per inferiora ad hæc ministeria, piè diligentèr-
 que obita, Deus vult præparari ministros suos
 ad graviora. Super parva vult ante fideles esse,
 quàm super magna constituat. Hic expendo
 1. quantâ sollicitudine mater Ecclesia, pro ido-
 neis ministris, sensim educandis, probandisque
 per diversa exercitia, laboret ; &, quemadmo-
 dum par sit, hanc illius curam revereri, & cum
 magna submissione & studio respondendi il-
 lius sanctæ ordinationi, accedere. 2. Vide,
 quo id pacto executus sis, atque illius expecta-
 tioni responderis, ad majores tete ordines, ré-
 cto pióque minorum usu, præparando. Nam,
 ut pueri, qui in primis Grammaticæ rudimen-
 tis sine cura & profectu versantur, ad scholas
 altiores inhabiles indignique accedunt : ita
 etiam, qui in primis hisce Ecclesiæ ordinibus,
 sine pietate & cura Deo placendi versantur, ma-
 joribus erunt indigni probroque magis Eccle-
 siæ, quàm emolumento futuri sunt. Quare si
 adhuc fas sit referre pedem, tutiùs erit retroce-
 dere ; quàm inenodabili sese vinculo majorum

Luc. 12.
35.

Probandi
ante ordi-
nes Maje-
res.

Gratiarum
actio, aut
Dolor.

ordinum adstringere. Gratias age, siquid ab te rectè factum, Deo propitiante, intelligas si minus, à serio dolore emendationem auspiciare.

II. PUNCTUM.

Ad maiores ordines major perfectio necessaria.

Subdiaconi obligatio, & munus.

Considera, quàm sancto ritu, quantâque ad vitam Deo sacram, castâque, & Ecclesiæ ministeriis devotam extimulatione majores ordines conferantur. Subdiaconus renuntiandus procedit in albâ veste, cingulo iuxta lumbos adstrictâ, manipulo & tunicellâ ex sinistro brachio pendente, accensam in dextrâ ceram præferens. Quem deinde Episcopus obligationis perpetuæ Deo Ecclesiæque castè servandi gravi exhortatione admonet, jubetque secularibus desideriis æternùm renuntiare; ac subinde, post litanias decantatas, trinâ benedictione impertit. Porrò sub sacrificio tangendum manu dextrâ vacuum calicem cum patena exhibet, his verbis: *Videte cujus mysterium vobis traditur. Ideo vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, ut Deo placere possitis.* Tû fusâ oratione benedictionem à Deo postulat, simulque pro vigilantia, fidelitate, obedientia & donis S. Spiritus à Deo obtinendis, orat. Postea imponit amictum capiti, dicens: *Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis. In nomine Patris, &c.* Et immittens manipulum in brachium sinistrum, inquit. *Accipe manipulum per quem designatur*

designatur fructus bonorum operum. In nomine Patris, &c. Dehinc quemlibet tunicâ vestit, addens: Tunica jucunditatis & indumento salutis induat te Dominus. In nomine Patris, &c. Postremò tradit Epistolarû librum manu dextrâ tangendum, dicens: Accipite librum Epistolarum, & habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis, In nomine Patris, &c.

Diaconatus officiû, quod, præter antedicta, Evangelii legendi, prædicandi, ac baptizandi potestatem includit, simili penè ritu confertur; cum præsentatione tamen Archidiaconi, (quæ in Sacerdotis quoque, & Episcopi ordinatione adhibetur) quod olim populus & clericus ad hanc electionem concurrerit. Unde & populus nunc ab Episcopo monetur, ut siquid adversus creandos Diaconos habeat, fidenter exponat. Comparent verò albâ & manipulo vestiti, manûque sinistrâ stolam, & brachio Dalmaticam vestem sustinent, ac dextrâ candelam præferunt. Quos Archidiaconus nomine Ecclesiæ offert, sciscitante Episcopo: *scisne illos dignos esse?* cûmque respondit: *quantum humana fragilitas nosse sinit, & scio, & testificor illos dignos esse ad hujus onus officii:* admissos Episcopus seria exhortatione, ad puritatem corporis animique ac mundi contemptum, tum officii sui, hoc est, ministerii ad aram, prædicationem Evangelii, & baptismi administratio-

Diaconi munus ritibus sacris expressum.

nem, excitat, dispensatores mysteriorum Dei, hereditatem & tributum amabilem Domini, comministros & cooperatores corporis & sanguinis Domini appellans; ac deinde cantatis litanis pro illis Deum obtestans, manum super demissè in terram inclinatos extendit, & ordinando dicit: *Accipe Spiritum S. ad robur, & ad resistendum Diabolo, & tentationibus ejus, in nomine Domini*: utque Deus modestiam puritatemque ad ædificationem plebis, bonæ quoque testimonium conscientie, & perseverantiam largiatur, orat. Mox stolam sinistro imponens humero, inquit: *Accipe stolam candidam de manu Dei, adimple ministerium tuum. Potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam, qui vivit, &c.* Tum induens Dalmaticam subjicit: *Induat te Dominus indumento salutis, & vestimento letitiæ, & dalmatica justitiæ circumdet te semper. In nomine Domini*: Et offerens librum Evangeliorum, manu dextrâ tangendum, his verbis concludit: *Accipite potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis, in nomine Domini.*

*Stephanus
& Laurē
tius Diaconi
illustres.*

En sacros ritus, quibus, & ministeria Ecclesie, & virtutes ministrorum requisitæ, sat discretè exprimuntur. Utinam tales hoc tempore invenirentur, quales Diaconus Stephanus, & Laurentius, præclara olim Ecclesie lumina & Martyres Christi fuere! Hi vera ac viva talis erant vitæ exemplaria, qualis præscribitur.

Quam

Quam præclari in Ecclesia exempli sunt illi Subdiaconi, qui, ut ordinatio ex Paulo requirit, per omnia student placere Deo, graves in moribus, verbis castigati, ore sobrii, operibus bonorum fecundi: in conversatione jucundi, sine offensione; salutis suæ proximique studiosi, sine dolo; in Ecclesiæ officiis seduli, sine fastidio. Quantum orthodoxam religionem decorant Diaconi, qui spiritu Dei cum Stephano pleni, ministerium suum piè constantèrque obeunt, justitiæ divinæ pietatisque cultores in sese, propagatores in proximo: in quibus & modestia gravis, & spiritualis disciplinæ observantia, & castitatis exemplum, & bonæ sit conversationis testimonium. *Decet enim actuum operumque nostrorum testem esse publicam existimationem, & attestationem, ne derogetur muneri ut qui videt ministrum altaris congruis ornatum virtutibus, autorem prædicet & Dominum, qui tales servulos habeat.*

Expende, quemadmodum hæc in te, vel expresseris exempla virtutum hæcenus, vel deinde expressurus sis: ac cogita, si terrenus Princeps cultos ac benè moratos servos desideret, ceteroquin aulâ gratiâque suâ deturbandos; quantò æquius strictiùsque hoc ille Dominus Dominantium exacturus sit, quem nullum crimen latet, nullum non decet in ministris virtutum decus: cui ipsi de cælo Angeli serviunt, ipsi cœlites in gloria exaltati coronas

Ambr. l. 1.
offic. c. 50.

Ecclesia
honoris esse
debent.

AFFE-
CTUS.
reveren-
tia.

fuas submitunt. Reverere talem tantumque Dominum, & quâ potes morum innocentia, quâ vales ministerii tui sedulitate ac devotione famulare, & pro terrena possessione, à qua Deus olim quoque Levitas seclusit, erit *Dominus pars possessionis tuae, & funiculus hereditatis tuae.*

III. PUNCTUM.

CONsidera denique Sacerdotum, sive Presbyterorum (qui sic dicti, quòd ex senioribus olim delecti sint) ordinationem, sanctis ritibus ad mores illorum exprimendos institutam. Vocantur & hi cum testificatione Archidiaconi, populòque ad censuram proponuntur. Monentur deinde ab Episcopo officii suscipiendi, quod est benedicere, offerre, baptizare, prædicare verbum Dei, & præesse in Ecclesia Diaconis, aliisque ministris, ac populo, non exemplo minus, quàm verbo, tam ad arcendos lupos ab ovili Christi, quàm oves custodiendas. Ut illis, quod Jeremiæ dictum sit: *Ecce constitui te super gentes, & super regna, ut evellas, & destruas, & disperdas, & dissipes, & aedifices, & plantes.* Quandoquidem & regna, & Reges ipsi, his jure in negotio salutis subiecti sunt. Debent igitur hi tales ante formari ad exemplar Pastoris summi, *qui est sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus.* Episcopus igitur post Litanias, bona eis à Deo precatu-

Sacerdotii
munus &
sanctitas
requisita.

Jer. 1. 10.

Heb. 7. 26

catus, stolam ante pectus in crucis modum disponit, cum verbis: *Accipe jugum Domini. Jugum enim ejus suave est, & onus ejus leve.* Imponensque casulam super humeros complicatam, & à parte anteriori dependentem, ait: *Accipe* Charitas.
vestem sacerdotalem, per quam charitas intelligitur. Potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem, & opus perfectum. Subhæc invocato per hymnum (*Veni creator*) Spiritu S. inungit Episcopus sacro oleo ambas manus à pollice ad indicem usque in formam crucis, orátque his Benedi-
 verbis: *consecrare, & sanctificare digneris, Domine, manus istas, per istam unctionem & nostram offerendi*
benedictionem: ut quæcunque benedixerint, benedicantur, & quæcunque consecraverint, consecrentur, & sanctificentur. potestas.
In nomine Domini nostri Jesu Christi. Deinde Episcopus consecratas manus jungit, quas ministrorum aliquis lineo vinculo ligat. Tum exhibitum cum vino calicem, & cum patena hostiam ordinandus tangit, dicente Episcopo: *Accipe potestatem offerre sacrificia Deo missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis.* Post hæc Missa ad offertorium usque ab Episcopo peragitur, intereaque frictis medullâ panis, lotisque aquâ manibus, creati presbyteri accensam Episcopo candelâ, manibus exosculatis, offerunt; moxq; offertorium, & verba consecrationis cum eodem legunt, ac subinde data pace, ex manibus Episcopi, osculo prælibatis communicant. In-

Conjunctio
cum Deo.

terim canitur: *fam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia omnia cognovistis, quæ operatus sum in medio vestri. Accipite Spiritum S. in vobis paracletum, ille est, quem Pater mittet vobis. Vos amici mei estis, si feceritis, quæ ego precipio vobis. Gloria Patri, &c.* Postea stantes omnes recitant symbolum Apost. Credo, &c. profitentes fidem, quam prædicaturi sunt. Inde Episcopus utramque manum super caput genuflectentium ponit singulis dicens: *Accipe Spiritum S. quorum remisseris peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris, retenta sunt, & mox explicat complicatam casulam, addens; stolâ jucunditatis induat te Dominus. Denique genuflexi junctis manibus inter manus Episcopi interrogantur singuli: Promittis Episcopo ordinario tuo, reverentiam & obedientiam?* & quisque respondet: *promitto.* Cui osculo dato, Episcopus dicit: *pax Domini sit semper tecum, Postremò monitos, ut ritus celebrandi discant, solenni hac benedictione: Benedictio Dei omnipotentis Patris & Filij & Spiritus S. descendat super vos, ut sitis benedicti in ordine sacerdotali, & offeratis hostiâs placabiles pro peccatis & offensionibus populi omnipotentis Deo, cui est honor, &c. dimittit. Vide, quantum in suis Sacerdotibus sanctitatem, quamque perfectam charitatem, tanquam in amicis, quibus, Christus corporis & sanguinis sui depositum & pretium credidit, Ecclesia requirat.*

Potestas
absol-
vendi

Obadien-
tia Epis-
copo de-
bita.

quirat, Quot piis deprecationibus, quot sacris ritibus, quot admonitionibus, quot signis, quanto studio & contentione, suadet, inculcat, repetit ministris suis disciplinae custodiam, puritatem vitae, & morum sanctimoniam! Moyses ad montem Dei accessurus, jubetur calceamenta de pedibus deponere, quod locus sanctus esset, at vos, ô Ministri Dei, non accessistis ad laudabilem montem, & accensibilem ignem, & turbinem, & caliginem, & procellam, & tuba sonum, & vocem verborum, ad quæ Moyses hæsit exterritus & tremebundus; sed accessistis ad Sion montem, & civitatem Dei viventis, &c. ad testamenti novi mediatorem Jesum, & sanguinis asperersionem melius loquentem, quam Abel. Quod si igitur, tantâ religione sibi Deus serviri voluit in figuris, ut dixerit: si audire nolueris vocem Domini tui, ut custodias & facias omnia mandata & ceremonias, venient super te omnes maledictiones: quantâ observatione digna erunt, quæ in lege gratiæ, ubi ipse Deus homo factus sacerdos & hostia est, præscribuntur: Quanta, ait Tridentina Synodus, cura adhibenda sit, ut sacrosanctum Missæ sacrificium omni religionis cultu ac veneratione celebretur, quivis facile existimare poterit; qui cogitarit, maledictum in S. literis vocari eum, qui facit opus Dei negligenter. Quod si necessario fatemur, nullum aliud opus adeò sanctum ac divinum

Veneratio
sacris
rebus deo
bit...

Hebr. 12.

Deut. 10.

Sess 12. c.
de obser.
in Missa.

„à Christi fidelibus tractari posse , quàm hoc
 „ipsum tremendum mysterium , quo vivifica
 „illa hostia, quâ Deo Patri reconciliati sumus,
 „in altari per Sacerdotes quotidie immola-
 „tur ; satis etiam apparet , omnem operam &
 „diligentiam in eo ponendam esse , ut quantâ
 „maximâ fieri potest cordis munditiâ & puri-
 „tate , atque exteriori devotione ac pietatis
 „specie peragatur. Arcam olim ligneam tot
 Philistæi curiosè intuentur ac pereunt. Oza
 irreverenter tangit & concidit. *In eis discamus quanti piaculi, simul & periculi sit, indignè tractare, aut sumere sacrosanctum Christi Corpus , in hostia salutari , cujus typum sic Deus magnificavit , sic sublimavit , sic vindicavit. Va sacrilegis manibus, va immundis pectoribus immundorum Sacerdotum , à quibus tam insolenter quotidie tangitur , & suscipitur , si talis ultio in umbra , qualis fiet in veritate !* Simus igitur illud quod Ecclesia tot ritibus à nobis exigit, sancti & innocentes , nisi ex ipsa consecratione nostra coram supremo damnari iudice velimus.

B Thom.
 de Villan.
 Conc. 3. de
 Euch.

Affectus pu-
 ritatis &
 obedientia.

DISTICHON MEMORIALE.

*Sanctorum nos vita decet. (2.) quam ritibus
 ordo quilibet appositis exprimit. (3.) ara
 petit.*

CONSIL-